

Olaylar - 2006 yılında her iki başvuran güvenlik güçleri tarafından öldürülen PKK'nın (Kürdistan İşçi Partisi) üç üyesi anısına Demokratik Toplum Partisi binasında yapılan mevlütte¹ yer almışlardır. İlgili Makamlara, başvuranların mevlütte bulunmalarına ilişkin bilgi veren bir mektup gönderildikten sonra, başvuranlar Ağır Ceza Mahkemesi önünde yargılanmışlardır. Başvuranlar mahkeme önünde dini yükümlülüklerini yerine getirme amacıyla mevlütte yer aldıklarını açıklamışlardır. Ağır Ceza Mahkemesi, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun 7 (2) maddesi uyarınca, başvuranlara 10 ay hapis cezası vermiştir. Mahkeme, özellikle anısına mevlüt düzenlenen kişilerin bir terör örgütü üyeleri olduğunu ve söz konusu örgüt tarafından gerçekleştirilen eylemler sırasında güvenlik güçleri tarafından öldürüldüklerini tespit etmiştir. Mahkeme, ayrıca mevlüt için buluşma yeri seçiminin- bir siyasi partinin binası-, masaların üzerinde PKK bayrağı görüntülenmiş olmasının ve örgüt üyelerinin fotoğraflarının yer almasının başvuranların savunma avukatları tarafından toplanmayla ilgili olarak ileri sürdüğü gerçek amaçlar konusunda ciddi şüpheler doğuran unsurlar olduğuna hükmetmiştir.

Hukuki Değerlendirme – Madde 9: Taraflar tarafından mevlüdün Türkiye'de çoğunlukla Müslümanlar tarafından yapılan dini bir ayin olduğu tartışılmamıştır. Ayrıca, [Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komitesi](#) tarafından kabul edilen 22 no.lu Genel Yorumu göre dinini ve inancını açıklama özgürlüğü ibadet, dini tören, uygulama ve öğretim şeklinde kullanılan bu özgürlük, geniş kapsamlı birçok eylemi içinde barındırır. Bu nedenle, ayinler kavramı ölüm sonrası gerçekleştirilen törenler dâhil, inancı doğrudan ifade eden törensel ve ayinle ilgili faaliyetlere kadar uzanmaktadır. Mahkeme'nin görüşüne göre, ölen kişinin yasadışı bir örgüte üye olup olmadığı çok az önemlidir. Söz konusu mevlüdün terör örgütünün sembollerinin bulunduğu siyasi bir parti binasında düzenlenmiş olması gerçeği, Sözleşme'nin 9. maddesiyle garanti altına alınan katılımcıları korumadan yoksun bırakamaz. Buna göre, başvuranlara verilen hapis cezası, başvuranların dinlerini açıklama özgürlükleri haklarına bir müdahale anlamına gelmektedir.

¹ Mevlüt, Türkiye'de Müslümanlar tarafından uygulanan yaygın bir dini ayindir. Esas olarak Peygamber'in doğumu hakkındaki şiir okumalarından oluşmaktadır

Başvuranların mahkûmiyetinin yasal dayanağını 3713 sayılı Kanunu'nun 7 (2) maddesi oluşturmaktadır. Söz konusu hüküm kapsamında "terör örgütünü destekleyen propaganda yaymak, 2 yıldan 5 yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılabilir bir suç oluşturur". Ancak, gerek ulusal mahkemelerin muhakemeleri gerekse de mahkemelerin gözlemleri başvuranların mevlüt için buluşma yeri seçmede rol sahibi olduklarını ya da söz konusu mevlüdün yer aldığı binada yasadışı örgütün sembollerinin bulunmasında sorumlu olduklarını göstermiştir. Başvuranların mahkûm edildikleri cezai eylem, yasadışı örgüt üyelerinin ölümünün ardından düzenlenen mevlüde katılmaları olmuştur. Başvuranları propaganda yapma nedeniyle mahkûm ederken Terörle Mücadele Kanununun lafzını ve mahkemeler tarafından yorumlanmasını dikkate alarak, yalnızca mevlütte bulunmanın söz konusu Kanunun uygulama alanına girebileceğinin öngörülmesi mümkün olmamıştır. Başvuranların dini özgürlüklerine yapılan müdahaleye dolayısıyla "kanunda öngörülmuş" gibi bakılamaz, çünkü açıklık ve öngörülebilirlik gerekliliklerini karşılamamaktadır.

Sonuç: ihlal (beşe karşı iki oyla)

Madde 41: Her bir başvuran için manevi tazminata karşılık olarak 7.500 avro, maddi tazminat talebi reddedilmiştir.